

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezenta inițiativă legislativă are în vedere completarea Legii nr.8/2006, în sensul extinderii și la o altă categorie socio-profesională a dreptului pe care această lege îl reglementează.

Legea nr.8/2006, modificată prin Legea nr.4/2007, se referă la protecția socială a creatorilor de vârstă a III-a din domeniul literar-artistic, reglementând dreptul la o indemnizație lunară de 50% din pensia cuvenită – sau, după caz, aflată în plată – pentru pensionarii scriitori, artiști plastici, compozitori, cineaști și arhitecți.

Această indemnizație se acordă pentru acei pensionari ai sistemului public de pensii care:

- A. sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică;
- B. nu primesc indemnizația prevăzută de Legea nr.118/2002, referitoare la instituirea indemnizației de merit pentru unele personalități ale vieții științifice și culturale.

După cum se observă, prima condiție limitează aplicarea legii **doar la pensionarii care sunt membri ai unei uniuni de creație**. În acest fel, Legea nr.8/2006 creează, prin omisiune, o discriminare nejustificată, neincluzând, printre potențialii săi beneficiari, pensionarii unei foarte importante categorii de creatori, dar care nu sunt organizați în vreo asemenea uniune – și anume ziariștii pensionari.

Prin Legea nr.8/2006 legiuitorul a avut în vedere doar pensionarii arondați unor uniuni de creație – și anume: scriitori, oameni de teatru, artiști plastici, compozitori și muzicologi, cineaști și arhitecți –, dar motivația, pe fond, a legii este perfect aplicabilă și ziariștilor pensionari.

De altfel, însăși expunerea de motive care a stat la baza Legii nr.8/2006 este valabilă, *tale quale*, și în cazul ziariștilor pensionari, întrucât aceștia – ca și categoriile de creatori vizate de lege:

- reprezintă o profesie de importanță socială;
- și pensionarii din presă au o situație materială precară, întrucât majoritatea lor a trebuit să se retragă din viața activă și să intre la pensie înainte de termen, sub presiunea schimbărilor radicale din domeniul presei (reorientarea editorială, întinerirea redacțiilor, cartelarea trusturilor de presă etc. etc.);
- similar cu celelalte domenii de creație, și în presă este dominant sistemul de retribuție prin cesiunea drepturilor de autor. Acest sistem, care este foarte fluctuant în ceea ce privește siguranța veniturilor, poate asigura câștiguri decente pentru ziariștii care, în mod constant, muncesc și publică mult, dar sumele respective oricum nu intră în calculul pensiei, astfel încât baza de calcul a acesteia este substanțial diminuată. Prin aceasta se explică, între altele, situația materială precară a tuturor pensionarilor ce provin din asemenea domenii de creație.

Caracteristicile de mai sus, care au fost invocate în motivația Legii nr.8/2006, cu trimitere la alte domenii de creație, se observă că sunt pe deplin aplicabile și presei.

De aceea, similitudinile între categoriile socio-profesionale ale creatorilor în diferite domenii – plastică, teatru, film, muzică, literatură, publicistică – îndreptăţesc un tratament egal, nediscriminatoriu, al tuturor pensionarilor din aceste domenii, inclusiv al celor din presă.

Discriminarea pe care o introduce Legea nr.8/2006 este generată de o condiţionare de formă – respectiv, apartenenţa beneficiarilor la o uniune de creaţie declarată ca fiind de utilitate publică.

Prezenta iniţiativă legislativă are în vedere faptul că, în mod obiectiv, ziariştii, în general (desigur, şi cei pensionari) – deşi, cum am arătat, sunt îndreptăţiţi, pe fond, să beneficieze de lege –, totuşi, nu pot îndeplini condiţia apartenenţei la vreo uniune din următoarele motive:

- 1) *Uniunile de creaţie, la care trimite Legea nr.8/2006, datează de peste 50 de ani (Uniunea Artiștilor Plastici – din 1950, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor – din 1950, Uniunea Scriitorilor – din 1949) și ele s-au perpetuat, organizatoric, și după 1989, fiind vorba, deci, de o anumită continuitate formală.*

Or, acest lucru n-a putut fi posibil și în situația presei.

În cazul ziariștilor, înainte de 1989 exista, de asemenea, doar o singură asociație – și anume Uniunea Ziariștilor din România. Din motive ce nu merită detaliate, UZR s-a pulverizat, pur și simplu, în primele zile ale anului 1990, astfel încât, în prezent, nu există „o moștenitoare” unică – precum e situația celorlalte uniuni de creație – la care să fie posibilă arondarea tuturor ziariștilor.

- 2) *Este imposibil ca presa să fie structurată într-o singură uniune, care să aibă reprezentare exclusivă la nivel național – cum este cazul celorlalte uniuni de creație.*

În domeniul presei există, mai cunoscut, Clubul Român de Presă, dar acesta reunește **instituții** de presă, reprezentate prin persoane fizice anume mandatate – deci este o uniune de persoane juridice, nu fizice.

În mod mai mult sau mai puțin reprezentativ, mai funcționează și alte uniuni de creație publicistică, precum sunt Uniunea Ziariștilor Profesioniști din România, Asociația Ziariștilor din România, Asociația Presei Române, Societatea Ziariștilor din România etc. etc. Practic, în perioada actuală, sunt înregistrate peste 80 de uniuni și asociații profesionale de presă.

Prin urmare, este posibil ca ziariștii pensionari să aparțină, mai mult simbolic, la una sau alta dintre aceste organizații, dar faptul nu trebuie să aibă relevanță ori să reprezinte o condiționare pentru legiferarea, și în cazul lor, a indemnizației în cauză.

- 3) *Statutul unei uniuni sau asociații de a fi de „utilitate publică” se acordă prin hotărâre de Guvern. Or, din motive deontologice, absolut niciuna dintre uniunile sau asociațiile jurnaliștilor n-a solicitat guvernelor de până acum, potrivit legii, statutul de organizații de utilitate publică.*

Asociațiile de presă au presentimentul – justificat sau nu – că solicitarea și, mai ales, obținerea de la Guvern a unui asemenea statut de „utilitate publică” ar fi de natură să vulnerabilizeze independența jurnaliștilor care compun respectiva asociație sau uniune.

Pe de altă parte, **activitatea efectivă în presă este, în sine, una de utilitate publică** – astfel încât ar fi superfluă condiția ca ziaristul pensionar să mai aparțină și de o uniune cu acest statut!

Presa însăși, în integralitatea sa, este o activitate de utilitate publică – și nu e nevoie de uniuni cu acest statut pentru a mai dovedi ceea ce este, de altfel, un truism.

În acest fel, motivăm că respectiva condiție din Legea nr.8/2006 poate să nu fie eliminatorie în cazul jurnaliștilor pensionari.

Coroborând toate elementele de mai sus, propunem completarea Legii nr.8/2006 cu ***includerea, printre beneficiarii indemnizației, și a pensionarilor care provin din presă și care au desfășurat o activitate profesională specifică de minimum 20 de ani – stagiul de cotizare – în acest domeniu.***

Întrucât în presă lucrează oameni cu profesii dintre cele mai diferite, comune și altor domenii (economisti, ingineri, electroniști, specialiști IT, dar și șoferi, curieri, paznici etc. etc.), legea urmează să-și conserve specificitatea adresându-se **doar acelor pensionari** care probează că au o vechime de minimum 20 de ani – stagiul de cotizare – în funcții de **specialitate** ale presei – și nu în presă, în general.

Avem în vedere și faptul că o activitate efectivă de 20 de ani în presă determină o uzură biologică mult mai mare decât în cazul oricăreia dintre profesiile libere la care se referă Legea nr.8/2006.

Nomenclatorul funcțiilor și profesiilor specifice presei – exercitate de posibili beneficiari ai legii – urmează să fie stabilit prin ordin comun al Ministerului Culturii și Cultelor și Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

În privința efortului bugetar pentru acordarea indemnizației în discuție, se estimează că, în forma actuală, legea ar avea cca 2.700 beneficiari – scriitori, oameni de teatru, artiști plastici, compozitori și muzicologi, cineaști și arhitecți. După eventuala adoptare a prezentei inițiative, numărul beneficiarilor ar putea crește cu maximum 10-12%, din ziariștii care au mai „apucat” vârsta de pensie.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

Inițiatori:

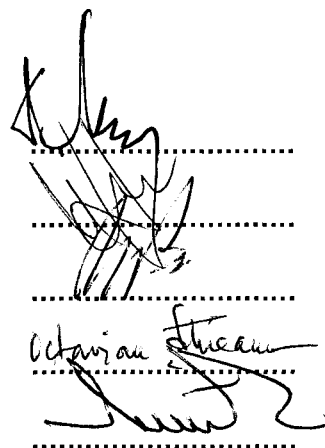
Deputat Dumitru Avram

Deputat Viorel Hrebenciuc

Deputat Nicolae Popa

Deputat Octavian Știreanu

Deputat Ioan Timiș

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — (1) Prezenta lege reglementează dreptul la o indemnizație lunară în beneficiul pensionarilor sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, potrivit dispozițiilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări prin Legea nr. 246/2005.

(2) Cuantumul indemnizației reprezintă echivalentul a 50% din pensia cuvenită titularului sau, după caz, aflată în plată la data solicitării.

(3) Indemnizația nu se acordă persoanelor prevăzute la alin. (1) care beneficiază de indemnizația acordată potrivit Legii nr. 118/2002 pentru instituirea indemnizației de merit, cu modificările ulterioare.

Art. 2. — Beneficiază de dispozițiile prezentei legi persoanele care au calitatea de membru al uniunilor de creatori prevăzute la art. 1 alin. (1), potrivit statutelor acestora.

Art. 3. — (1) Conducerea fiecăreia dintre uniunile prevăzute la art. 1 alin. (1) va atesta calitatea de membru, la cererea persoanelor interesate. Conducerea uniunii de creatori îi revine întreaga responsabilitate asupra corectitudinii și exactității datelor consemnate în dovada calității de membru.

(2) Dovada eliberată poate fi contestată potrivit Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004.

(3) Conducerile uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, potrivit legii, vor institui o evidență specială privind persoanele cărora li s-au eliberat dovezi pentru a atesta calitatea de membru în scopul de a beneficia de indemnizație.

Art. 4. — Stabilirea și plata indemnizației lunare se efectuează de către casa teritorială de pensii în a cărei rază solicitantul își are domiciliul sau reședința.

Art. 5. — (1) Indemnizația lunară prevăzută de prezenta lege se acordă, la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea la casa teritorială de pensii.

(2) Cererea va fi însoțită de actul de identitate, decizia de pensionare sau, după caz, cuponul mandat poștal ori talonul cont curent, dovada calității de membru al uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, o declarație pe propria răspundere că nu este beneficiar al prevederilor Legii

nr. 118/2002, precum și alte documente necesare sustinerii cererii.

(3) Punerea în plată se face în baza deciziei casei teritoriale de pensii competente.

(4) Decizia prevăzută la alin. (3) poate fi contestată de solicitant, în condițiile Legii nr. 554/2004.

Art. 6. — Plata indemnizației încetează începând cu luna următoare celei în care beneficiarul a decedat sau în cazul pierderii calității de membru, pe baza comunicării efectuate în acest sens de conducerea persoanei juridice prevăzute la art. 1 alin. (1).

Art. 7. — (1) Sumele încasate necuvenit cu titlu de indemnizație se recuperează de la beneficiar, în condițiile legii.

(2) În cazul în care sumele plătite necuvenit drept indemnizație nu pot fi recuperate de la beneficiar, ele vor fi recuperate, în condițiile legii, de la persoanele vinovate de dispunerea fără drept a plății.

Art. 8. — Fondurile necesare plății drepturilor prevăzute de prezenta lege, cheltuielile administrative, precum și cele de transmitere a drepturilor se asigură din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei.

Art. 9. — Prevederile referitoare la stabilirea, suspendarea, încetarea, plata pensiilor, răspunderea juridică și jurisdicția din domeniul pensiilor din sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale se aplică în mod corespunzător și indemnizației stabilite în condițiile prezentei legi.

Art. 10. — (1) În termen de 90 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, conducerile persoanelor juridice prevăzute la art. 1 alin. (1) vor transmite Casei Naționale de Pensii și Alte Drepturi de Asigurări Sociale situația completă a membrilor cu statut de pensionar al sistemului public.

(2) În același termen Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei va elabora norme metodologice de aplicare a prezentei legi, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 11. — Prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2007, cu excepția dispozițiilor art. 10.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,
DANIELA POPA

PREȘEDINTELE SENATULUI
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 11 ianuarie 2006.
Nr. 8.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea art. 1 alin. (1) și (2) din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. – Alineatele (1) și (2) ale articolului 1 din Legea nr. 8/2006 privind instituirea indemnizației pentru pensionarii sistemului public de pensii, membri ai uniunilor de creatori legal constituite și recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 17 ianuarie 2006, se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 1. – (1) Prezenta lege reglementează dreptul la o indemnizație lunară în beneficiul pensionarilor sistemului public de pensii, care sunt membri ai uniunilor de creatori legal constituite, recunoscute ca persoane juridice de utilitate publică.

(2) Cuantumul indemnizației reprezintă echivalentul a 50% din pensia cuvenită titularului sau, după caz, aflată în plată la data solicitării, dar nu poate depăși două salarii de bază minime brute pe țară, garantate în plată.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (2) din Constituția României, republicată.

**PREȘEDINTELE
CAMEREI DEPUTAȚILOR**

Bogdan Olteanu

**PREȘEDINTELE
SENATULUI**

Nicolae Văcăroiu

București, 9 ianuarie 2007
Nr. 4